

Sprogtilegnelse i et dekolonialt perspektiv: Voksne tilflytteres erfaring med sproglæring og sprogbrug på Færøerne

Anna-Elisabeth Holm

ph.d. i sociolingvistik, cand. mag i engelsk og sociolingvistik
Koordinator i Kvalitetsenheden
Fróðskaparsetur Føroya/Færøernes Universitet
elisabethh@setur.fo

At være tilflytter på Færøerne og at lære færøsk i et lille sprogområde, hvor dansk har en særlig status, stiller store krav til den lærende. Ikke fordi færøsk ud fra en sproglig synsvinkel er mere krævende at lære end andre sprog, men på grund af diverse historiske og sociolingvistiske faktorer, som har påvirket og stadig er med til at definere sprogforholdene i det lille vestnordiske øsamfund med lidt over 54.000 indbyggere. En af disse faktorer er udviklingen af Færøerne som et tosproget samfund, hvilket er et resultat af øernes langvarige tilhørsforhold til Danmark samt den position som dansk har haft i århundreder og delvis har i dag. Især for tilflyttere som kommer fra lande uden for Norden er sprogsituationen en stor udfordring. De oplever, at der inden for mange fagområder på arbejdsmarkedet ikke blot stilles høje krav til færdigheder på færøsk, men også til dansk. I denne artikel fokuserer jeg på denne dobbeltsproglige udfordring ved at undersøge erfaringer, som voksne tilflyttere har med at lære færøsk og hvilke udfordringer veluddannede tilflyttere møder når de forsøger at få stillinger som passer til deres faglige kvalifikationer. Til at diskutere disse spørgsmål gør jeg brug af data fra en sociolingvistisk etnografi hvor voksne tilflyttere på Færøerne, som var ansat på fiskefabrik og i rengøringsjobs, var deltagere (Holm, 2021, 2024a). Fokus i undersøgelsen er deltagernes erfaring med at lære færøsk og de barrierer de oplever i forhold til inklusion på arbejdsmarkedet. For at forstå de lærendes sprogtilegnelse i et dekolonialt perspektiv, hvor jeg trækker på en kritisk, post-strukturalistisk forståelse af sprog og flersprogethed (f.eks. McKinney m.fl., 2024; Deumert m.fl., 2020), gives der indledende en kort oversigt over udviklingen af Færøernes sproglige landskab.

Den sociolingvistiske kontekst og dekolonisering

I kølvandet på globaliseringen og øget tilflytning af migranter fra hele verden, især efter år 2000, er der tydelige og dynamiske ændringer i øernes sproglige landskab (Holm, 2024a). Narrativet om det